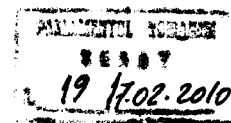
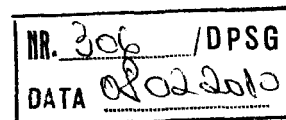

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *„Proiect de lege privind unele măsuri pentru desfășurarea în condiții de legalitate a alegerilor locale, parlamentare, europarlamentare sau prezidențiale, precum și a referendumului”*, inițiată de 84 parlamentari – PSD, PC (Bp. 499/2009).

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, prin această propunere legislativă se reglementează *„realizarea unui mecanism juridic prin care să se întărească măsurile de prevenire a faptelor ilegale, precum și o evidențiere clară a sancțiunilor la care se expun anumite categorii de persoane, care folosesc bunuri de natura mijloacelor de transport în circumstanțe improprii”*.

Se propun, astfel, în principal:

- confiscarea, „în condițiile art. 112 din Codul penal”, a mijloacelor de transport folosite în vederea săvârșirii de infracțiuni legate de exercitarea dreptului de vot, prin transportul cetățenilor către secțiile de vot speciale pentru exercitarea multiplă a dreptului de vot;

- instituirea unor obligații specifice oricărei persoane care transmite folosința unor mijloace de transport către terți în zilele în care au loc alegeri sau referendum;

- stabilirea ca infracțiuni a faptelor de nerespectare a obligațiilor instituite la art. 2 din propunerea legislativă și reglementarea pedepsei cu închisoare de la 2 la 7 ani.

II. Observații

1. Referindu-ne la măsurile preconizate prin soluțiile legislative propuse, apreciem că, în ansamblu, incriminările propuse nu satisfac exigențele de previzibilitate impuse de art. 7 din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*, formularea largă permițând raționamentele prin analogie și o interpretare extensivă a textului.

Din actele normative ce reglementează organizarea și desfășurarea alegerilor rezultă că votarea se realizează, concret, prin aplicarea ștampilei cu mențiunea „*VOTAT*” pe buletinul de vot, înăuntrul patruleterului care cuprinde numele unui candidat sau al unui partid. Folosirea unui mijloc de transport până la secția de votare nu face parte din latura obiectivă a infracțiunii de vot multiplu. Prin urmare, autovehiculele folosite pentru transportul cetățenilor către secțiile de votare nu pot fi supuse confiscării, cu atât mai mult cu cât răspunderea pentru fapta de a vota de două sau mai multe ori în ziua votării este personală.

Astfel, considerăm că transportarea unei persoane la secția de votare ar putea reprezenta un act de pregătire a acestei infracțiuni. Întrucât actele de pregătire nu produc nicio tulburare socială, nu încalcă ordinea publică și nu relevă scopul în vederea căruia acestea sunt realizate, nici *Codul penal* nu incriminează asemenea acte.

2. Potrivit titlului propunerii legislative, se dorește ca dispozițiile acesteia să fie aplicabile tuturor proceselor electorale. Însă, la **art. 1** este folosită noțiunea de „*secții de vot speciale*”. Precizăm că acest tip de secții de votare sunt reglementate la această dată prin *Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare*. Drept urmare, textul **art. 1** se aplică doar alegerilor de acest gen și, în unele cazuri, referendumului, potrivit prevederilor art. 15¹ alin. (1) și alin. (2) din *Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare*.

Totodată, învederăm faptul că prevederea de la **art. 1** apare ca fiind inutilă, având în vedere aplicabilitatea generală a textelor referitoare la confiscarea specială cuprinse în art. 112 lit. f) și art. 118 din *Codul penal*.

3. La art. 2, trebuie precizat la care acțiuni se face referire. Aceasta cu atât mai mult cu cât însuși textul art. 2 se dorește a fi conținutul unei infracțiuni. Din punct de vedere al îndeplinirii cerințelor de previzibilitate a textelor de incriminare, acest articol este deficitar prin imprecizia trimiterilor.

Totodată, apreciem că textul este mult prea general formulat, nu se face distincție între mijloacele de transport în comun care efectuează cursele regulate și în ziua alegerilor și mijloacele de transport care sunt închiriate pentru a efectua anumite curse în ziua alegerilor. Mai mult, textul nu face distincție între persoanele fizice autorizate cu efectuarea unor astfel de activități economice și orice alte persoane fizice.

În ceea ce privește obligațiile impuse la **art. 2 pct. 1-4**, apreciem că propunerea de a se încheia contracte în formă scrisă prin care persoanele care transmit folosința unui mijloc de transport, respectiv cele care încheie un contract de utilizare a unui mijloc de transport să arate că nu sunt de acord cu folosirea mijlocului de transport la săvârșirea de infracțiuni, nu poate fi reținută, deoarece, avându-se în vedere faptul că atât cunoașterea, cât și respectarea legii se prezumă, considerăm că nu se justifică obligarea părților de a include în contract clauza specificată în conținutul **art. 2 pct. 2** din propunerea legislativă. Aceeași observație este valabilă și pentru revederea referitoare la declarația olografă prevăzute la **art. 2 pct. 3**.

Clauza ce se dorește a fi inclusă în contractul prevăzut la art. 2 presupune cunoașterea scopului călătoriei persoanelor ce folosesc mijloacele de transport, ceea ce ar putea constitui o încălcare a dreptului la liberă circulație, prevăzut de *Constituția României, republicată*.

Subliniem, totodată, că închirierea mijloacelor de transport se poate regăsi printre activitățile ce constituie obiectul de activitate al operatorilor unor astfel de mijloace, iar o restrângere în exercitarea acestui drept trebuie făcută în limitele prevăzute de legea fundamentală. Aceeași observație este valabilă și pentru persoanele fizice neautorizate, restrângerea vizând nu numai o prerogativă a dreptului de proprietate, respectiv cel de dispoziție, ci o restrângere a libertății contractuale.

4. În ceea ce privește **art. 3** din propunerea legislativă, semnalăm faptul că nu prevede nicio sancțiune pentru persoanele care refuză să prezinte organelor de control documentele solicitate, norma fiind, astfel, lipsită de eficiență.

În altă ordine de idei, menționăm că sintagma „*organele de control responsabile cu ordinea și siguranța publică*”, folosită în cuprinsul **art. 3**, este neclară prin raportare la instituțiile care intră în această categorie putând apărea, astfel, probleme în aplicarea textului.

5. Referitor la **art. 5** din propunerea legislativă, prin care se propune incriminarea și sancționarea cu închisoarea de la 2 la 7 ani a faptelor de neîncheiere a unor contracte în formă scrisă, de necompletare a unei declarații olografe, respectiv de netransmitere a contractelor la Autoritatea Electorală Permanentă, apreciem, de asemenea, că nu poate fi reținută pentru următoarele considerente:

- impunerea unei sancțiuni penale este disproporționat de severă prin raportare la gravitatea faptelor prezentate, aceste fapte putând fi sancționate ca și contravenții;

- în cazul în care aceste fapte sunt săvârșite urmând o rezoluție infracțională și facilitând săvârșirea de infracțiuni electorale, nu este necesar un nou cadru legislativ în materie, întrucât acesta există și va fi reflectat și într-un nou capitol în noul Cod penal. Astfel, potrivit actualelor reglementări, infracțiunile electorale se regăsesc în *Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, *Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*, *Legea nr. 3/2000* și *Legea nr. 370/2004*;

- impunerea unei sancțiuni de 7 ani închisoare unor fapte precum netransmiterea unui contract unei autorități publice înseamnă nerespectarea unei normale ierarhii a valorilor protejate de legea penală. Practica a dovedit că nu o limită maximă exagerată a pedepsei cu închisoarea are un puternic efect preventiv și punitiv, ci o eficiență și generalizată aplicare a prevederilor legale în vigoare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului